

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพการดำเนินงานการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา แบบที่ 4-7 (ขนาดใหญ่) สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด โดยจะดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี แนวคิด จากตำรา เอกสาร วารสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสรุปแนวคิด
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย
3. ศึกษาและกำหนดประชากรพร้อมกลุ่มตัวอย่าง
4. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนำเสนอกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรง และครอบคลุมเนื้อหา พร้อมเสนอ ปรับปรุง แก้ไข
5. นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามและหาค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discrimination)
6. นำผลจากข้อ 5 มาปรับปรุงเครื่องมือ
7. นำเครื่องมือไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล
8. วิเคราะห์ข้อมูล
9. สรุปผลงานวิจัย
10. จัดทำรายงานผลการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครู อาจารย์ที่ปฏิบัติราชการในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด เฉพาะโรงเรียนแบบที่ 4-7 (ขนาดใหญ่) จำนวน 787 คน ใน 3 ระดับ ดังนี้

1.1 ประชากรที่เป็นผู้สอนในระดับก่อนประถมศึกษา 104 คน

1.2 ประชากรที่เป็นผู้สอนในระดับประถมศึกษา 601 คน

1.3 ประชากรที่เป็นผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ขยายโอกาส) 82 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ การสุ่มจากประชากรแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2543: 40) ได้ดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้สอนในระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน 34 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้สอนในระดับประถมศึกษา จำนวน 197 คน

2.3 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ขยายโอกาส) จำนวน 28 คน

2.4 รวมกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 259 คน

ตารางที่ 1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครู

ลำดับที่	โรงเรียน อำเภอ	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
		ก่อนประถมศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	รวม	ก่อนประถมศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	รวม
1	ร.ร. เมืองร้อยเอ็ด อ.เมืองร้อยเอ็ด	8	69	6	83	3	23	2	28
2	ร.ร. อนุบาลร้อยเอ็ด อ.เมืองร้อยเอ็ด	15	93	-	108	7	31	-	38
3	ร.ร. พนาลัยวิทยาเสริม อ.โพนทอง	6	35	-	41	2	11	-	13
4	ร.ร. อนุบาลโพนทอง อ.โพนทอง	4	25	-	29	1	8	-	9
5	ร.ร. บ้านหนองแวงแห่ อ.โพนทอง	4	17	8	29	1	5	3	9
6	ร.ร. ชุมชนบ้านสว่าง อ.โพนทอง	4	19	6	29	1	6	2	9
7	ร.ร. จตุรคามพัฒนา อ.เกษตรวิสัย	3	19	6	28	1	6	2	9

ลำดับที่	โรงเรียน อำเภอ	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
		ก่อนประถมศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	รวม	ก่อนประถมศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	รวม
8	ร.ร.บ้านเมืองบัว อ.เกษตรวิสัย	4	24	-	28	1	8	-	9
9	ร.ร.บ้านนิเวศน์ อ.ธวัชบุรี	5	18	-	23	2	6	-	8
10	ร.ร.บ้านพนมไพร อ.พนมไพร	4	28	-	32	1	9	-	10
11	ร.ร.เมืองใหม่สุวรรณภูมิ อ.สุวรรณภูมิ	-	34	-	34	-	11	-	11
12	ร.ร.เมืองสุวรรณภูมิ อ.สุวรรณภูมิ	6	30	-	36	2	10	-	12
13	ร.ร.เมืองหนองพอก อ.หนองพอก	5	22	-	27	2	8	-	10
14	ร.ร. หนองพอกพัฒนาประชานุสรณ์ อ.หนองพอก มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	4	21	-	25	1	7	-	8
15	ร.ร. หนองแวงบึงงาม อ.หนองพอก	3	10	12	25	1	3	4	8
16	ร.ร.บ้านกกดาลดงบังวิทยา อ.หนองพอก	6	14	8	28	2	5	3	10
17	ร.ร. บ้านหนองคำ อ.หนองพอก	3	14	12	29	1	5	4	10
18	ร.ร. เมืองอาจสามารถ อ.อาจสามารถ	4	21	-	25	1	7	-	8
19	ร.ร. บ้านแคน อ.อาจสามารถ	4	11	11	26	1	4	4	9
20	ร.ร. โปธิ์ชัย อ.โปธิ์ชัย	4	20	-	24	1	6	-	7
21	ร.ร. บ้านคำพุง(ประชาราษฎร์บำรุง) อ.โปธิ์ชัย	4	19	13	36	1	6	4	11
22	ร.ร. ชุมชนเชียงใหม่พัฒนา อ.โปธิ์ชัย	4	38	-	42	1	12	-	13
รวม		104	601	82	787	34	197	28	259

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือ

1.1 ผู้วิจัยเป็นผู้ลงมือสร้างเครื่องมือโดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องก่อนนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือในด้านต่าง ๆ เหล่านี้คือ

1.1.1 ความเที่ยงตรงในด้านโครงสร้าง (Construct Validity) และความเที่ยงตรงใน

ด้านเนื้อหา(Content Validity) ของแบบสอบถาม

1.1.2 รูปแบบ (Format)

1.1.3 ภาษา (Wording)

1.1.4 เวลา (Timing)

1.2 ปรับปรุงเครื่องมือภายใต้การให้คำปรึกษาหารือของคณะกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์

1.3 นำเครื่องมือไปทดลองใช้(Try out) ในประชากรที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถาม 30 ชุด เพื่อหาอำนาจจำแนกรายข้อ ความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง(Reliability) ของแบบสอบถาม แล้วนำเครื่องมือที่ได้รับความเห็นชอบจากกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปเก็บข้อมูล โดยมีผู้เชี่ยวชาญในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1.3.1 นายสมหวัง ถ้ำพาย หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด วุฒิ กศ.ม (การประถมศึกษา) เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความถูกต้องของโครงสร้างเนื้อหา

1.3.2 นายประเสริฐ ชาญชัย ผู้อำนวยการ โรงเรียนชุมชนอุ่มเม่าสิงห์โคก สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด วุฒิ กศ.ม (การบริหารการศึกษา) เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบการใช้ภาษาที่ถูกต้องและเหมาะสม

1.3.3 นายเทพฤทธิ์ เทพวิริยพงษ์ อาจารย์ 2 ระดับ 6 โรงเรียนไครคามสามัคคี สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด วุฒิ กศ.ม (การวัดผลการศึกษา) เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องด้านการวัดผลและสถิติ

2. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการปฏิรูปการเรียนรู้ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการปฏิรูปการเรียนรู้ใน 7 ด้าน คือ

1. การประเมินตนเองของโรงเรียน
2. การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ
3. การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสม
4. การจัดสภาพแวดล้อมทางสังคมที่สันติ

5. การจัดระบบนิเทศภายในโรงเรียน
6. การร่วมมือระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนานักเรียน
7. การวิจัยในชั้นเรียน

ตัวอย่างแบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา

แบบที่ 4 -7 (ขนาดใหญ่) สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยมีทั้งหมด 2 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ตอบเกี่ยวกับระดับสภาพการดำเนินงานการปฏิรูป การเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาของผู้ตอบ
2. กรุณาตอบแบบสอบถามนี้ตามสภาพจริง ผู้วิจัยจะรักษาคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ และจะนำเสนอในภาพรวมไม่จำเพาะไปที่บุคคลหรือโรงเรียนใด ดังนั้นข้อมูลเหล่านี้จะไม่กระทบกระเทือนตำแหน่งหรือสถานภาพใด ๆ ของท่านเลย

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นายกิตติ อินทร์โพธิ์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

สถาบันราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ

- คำชี้แจง** โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่เป็นจริงตามสถานภาพของท่าน
ท่านเป็นผู้สอนในระดับ
- ( ) ก่อนประถมศึกษา
( ) ประถมศึกษา
( ) มัธยมศึกษาตอนต้น (ขยายโอกาส)

ตอนที่ 2 การดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้

คำชี้แจง โปรดอ่านและพิจารณาข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียดทีละข้อ แล้วทำ
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการดำเนินงานทางขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว
โดยพิจารณาระดับการดำเนินงานตามเกณฑ์ต่อไปนี้

ระดับการปฏิบัติ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ข้อที่	เรื่อง	ระดับการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
0	<u>ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสม</u> บริเวณโรงเรียน สะอาด ร่มรื่นและปลอดภัย			✓		
00	มีห้องเรียนที่เหมาะสมครบทุกชั้นเรียน		✓			

คำอธิบายจากตัวอย่าง

ข้อ 0 ผู้ตอบทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ 3 แสดงว่า บริเวณโรงเรียนของผู้ตอบสะอาด
ร่มรื่น และปลอดภัยอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 00 ผู้ตอบทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ 4 แสดงว่า ในโรงเรียนของผู้ตอบมีห้องเรียน
ที่เหมาะสมครบทุกชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏมหาสารคามไปยังผู้อำนวยการ
การประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ดเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้บริหาร โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการตอบ
แบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยกำหนดนำส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างและกำหนดวันไปรับแบบสอบถาม
4. ผู้วิจัยนำส่งแบบสอบถาม เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2545 จำนวน 259 ฉบับและได้รับ
คืนครบทั้ง 259 ฉบับ เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2545

การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. คัดเลือกตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทุกฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาดำเนินการตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้
(บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 99)

ระดับการปฏิบัติ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

3. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows
(Statistical for Social Science for Windows) ดังนี้

- 3.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการ
แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
- 3.2 ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปล
ความหมายของข้อมูลดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	มีการปฏิบัติมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีการปฏิบัติมาก
2.51 – 3.50	มีการปฏิบัติปานกลาง
1.51 – 2.50	มีการปฏิบัติน้อย
1.00 – 1.50	มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

(บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

3.3 วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบการศึกษาศาภาพการดำเนินงานการปฏิรูปการเรียนรู้
ในโรงเรียนประถมศึกษา แบบที่ 4 – 7 (ขนาดใหญ่) ตามความคิดเห็นของผู้สอน 3 ระดับ
คือ ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น (ขยายโอกาส) สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด โดยการใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis
of Variance – F – test)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม

1.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของข้อมูล คือการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
ทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach มีสูตร ดังนี้ (บุญชม
ศรีสะอาด. 2543 : 96)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum si^2}{st^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum si^2$ แทน ผลรวมของการแปรปรวนแต่ละข้อ

st^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

1.2 สถิติที่ใช้ในการหาค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถาม โดยใช้ t-test (บุญชม
ศรีสะอาด. 2543 : 94) มีสูตรดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2 + S_L^2}{N}}}$$

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

2.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.3 การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance-F- test) โดยคำนวณจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/FW

สูตรที่ใช้ในการวิจัย

1. การหาค่าร้อยละ (%) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 101)

$$\text{สูตร ร้อยละ } P = \frac{f \times 100}{N}$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 102)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ X แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

3. การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541:65)

$$\text{สูตร S.D.} = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X$ คือ ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum X^2$ คือ ผลรวมของกำลังสองของคะแนนทั้งหมด
N คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

4. การหาค่า F-test (ส่วน สายยศ 2538 : 113)

$$\text{สูตร } F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทนค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจากการแจกแจง
แบบ F เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

MS_b แทนค่าประมาณของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (Mean Square
Between Groups)

MS_w แทนค่าประมาณของความแปรปรวนภายในกลุ่ม (Mean Square
Within Groups)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University